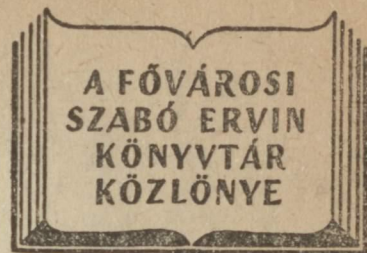

546-607
46.371

KÖNYVTÁRI

híradó

MEGJELENIK HAVONTA

III. évfolyam. 10. szám.

1959. október

KÓHALMI BÉLA 75 ÉVES.

Mozgékonyysága, munkabírása, halkszavu, de meggyőzőerejű beszéde és ezüstös haja semmit sem változott az elmúlt tizennégy évben. A legtöbbször így ismertük meg s ugyanolyan-nak látjuk ma is.

Csak a meghívók és megemlékezések nyomtatott betűi adták tudtunkra, hogy a magyar könyvtárügy és a Fővárosi könyvtár Béla bácsija születésének három negyedszázados évfordulóját ünnepeljük.

Megszoktuk, hogy Kóhalmi Bélát évfordulók ünnepségein hallgassuk. Beszélt Szabó Ervinről, beszélt könyvtárunk születésének első évtizedéről, beszélt a Tanácsköztársaság könyvtárügyéről. Mindenről mindig a szemtanu hitelességével, a régi harcos lelkesedésével. Fiatalos ereje és az állandóan a jövőről, az elkövetkezendő feladatokról tervező hite mindig távol tartották azt, hogy a korára gondoljunk, éveit számláljuk. Példig már 27 éves volt, amikor a könyvtáros mesterséget tanulni kezdte, 35 amikor 1919-ben talán az egész világ könyvtárügyének legmerészebb de ugyanakkor legmegalapozottabb tervét készítették egy kis ország könyvtárügyének végleges megoldására és 61 amikor vezető munkát vállalt könyvtárunk újjászervezésében. Most egy pár napig Kóhalmi Bélának kellett megszoknia, hogy évfordulója ünnepségein róla beszéljenek.

Meghívtuk régi munkahelyére, könyvtárunkba is. Mindenki ott szeretett volna lenni az ünnepségen, de ekkora természetbaráti beszélgetéshez nem találtunk. Ezért régi munkatársai és a könyvtár vezetői gyűltek össze fehér asztalnál október 10.-én délelőtt, hogy köszöntsék Kóhalmi Bélát. Révész Ferenc üdvözlő beszédében azt emelte ki, hogy Kóhalmi Bélát, a tudós könyvtárost, szakírókat és szervezőket azért szereti mindenki, aki ismeri, mert nagyon sokra becsülik Kóhalmi Bélát az emberséget és lelkesedést sugárzó embert. Örömmel

állapította meg, hogy noha a papirosok valóban 75 évről beszélnek, munkái, egyre szaporodó irásművei azt bizonyítják, hogy Béla bácsi alkotóereje teljében van. Átadta a könyvtár ajándékát, egy diszes fényképalbumot.

Zsák Wilfried a régi munkatársak nevében emlékeztetett arra, hogy abban az esztendőben repülte át Blériot a Csatornát, amikor ők a könyvtárhoz jöttek, most pedig rakéták szállnak a Holdba; akkor a világháboru előestéjén álltak, most pedig a szocialista gondolat jegyében építjük az országot. Ekkora fejlődést élt meg az a nemzedék, amelyből Kóhalmi Béla még mindig alkot, dolgozik.

Sárosi Istvánné egy csokor rózsát ajándékozott, majd Hajdu Henrik az 1945-46-os évekre emlékezett, amikor a könyvtárban legjobban az örökké nyugodt, energikus Kóhalmi Bélára lehetett számítani a munkában.

Az ünnepelt nem mondott válaszbeszédet, hanem ennél sokkal többel ajándékozott bennünket. Emlékeiről beszélt, a küzdelmes gyermekorról, a könyvtárépítés nagy korszakáról, felelevenítette a baloldali mozgalmak egy-egy epizódját, ismét kiegészítette néhány vonással Szabó Ervin arcképét.

Kóhalmi Béla azt mondta: nemzedékének az a tragédiája, hogy a nagy tervek többször elbuktak, megakadályozták a háboru, az ellenforradalom, a reakció évei, mindig mindent újra kellett kezdeni. Mi azt gondoljuk: tisztelet ennek a nagy nemzedéknek, amely tudott mindig újra kezdeni, megkönynyítette és előkészítette a mi munkánkat. Nagy nyereségnek és élménynek tartjuk, hogy sokan közülük még velünk vannak, tanítanak bennünket, a magyar könyvtárügyben éppen Kóhalmi Béla.

Hosszu életet, jó egészséget kívánunk neki, mindig szeretettel várjuk őt, és szeretnénk tőle még nagyon sok mindent hallani és sokat tanulni.

-t.

MIT LÁTTAM A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG GYERMEKKÖNYVTÁRAIBAN.

A Német Demokratikus Köztársaságban tett tanulmányutunk során nemcsak kulturális élményeket gyűjtöttünk, hanem a rendelkezésünkre állott időből igyekeztünk minél többet a könyvtárak tanulmányozásának szentelni. Ezuttal a gyermekkönyvtárakban szerzett tapasztalatainkról szeretnék néhány szóval beszámolni.

Ebből a szempontból legtanulságosabb számunkra a lipcsei városi könyvtár hálózata, amely sok tekintetben hasonlít a mi könyvtárunk szervezéséhez. Eredeti központja a Dr. Kurt Fischer Strasse 33. sz. alatt a háborús bombázások során jórészt elpusztult; régi állományából csak a kitelepített értékek kerültek el a megsemmisülést. Ez a magyarázata annak, hogy a ma egyik kerületi könyvtárként működő fióknak 800 /!/ ósnyomtatványa, 7.000 helytörténeti vonatkozású kötete és egy kis különgyűjteménye van barokk irodalomból: 1.300 kötet. A közművelődési anyag ma 30.000 kötetet tesz ki. Éppen kölcsönzési időben jártunk ott és élénk könyvtári életet tapasztaltunk.

A városi könyvtárhálózat központja abban különbözik a miénkétől, hogy nem lát el tudományos feladatokat. Az igazgató, aki szíves készséggel állt rendelkezésünkre, elmondta, hogy az önálló gyermekkönyvtárakkal együtt 53 kerületi könyvtár tartozik a központhoz, 300.000 kötetes állományal. Az 1958. évi forgalmi adatok szerint a hálózatnak 64.000 beiratkozott olvasója volt, akik 1,147.000 kötetet kölcsönöztek. Ebből 13.000 volt a gyermekolvasó; ők 244.000 kötetet olvastak. A hálózatban 63 könyvtáros és majdnem ugyanannyi könyvtártechnikus dolgozik; a könyvtárosok fizetése 400 és 700 márka között mozog. Munkaidejük heti 43 óra, hetenkint 5 órát önképzéssel töltenek odahaza. Itt, a központban adtuk át az igazgatónak könyvtárunk ajándékát, egy fényképalbumot a Szabó Ervin Könyvtár központjáról és néhány kerületi könyvtárról készült felvétellel, amelyet az ottani könyvtárosokkal együtt nagy örömmel fogadott.

Gyermekkönyvtáraik közül legbüszkébbek a Steinstrasse-i "Kinderbücherei"-re, amely valóban beillik mintakönyvtárnak. Itt is ragyogó tisztaság, tükörfényes padló és sok friss virág fogadja a látogatót, mint a legtöbb németországi könyvtárban. Ez a 4.200 kötetes könyvtár 1955 óta működik önálló gyermekkönyvtárként, addig csak egy felnőtt könyvtár részlege volt. Olvasóik száma a hozzájuk tartozó két állomással együtt - az egyik 2.000, a másik 1.300 köte-

tes - 2.100. Tágas, gyermekbutorokkal berendezett olvasótermükben tartják a könyvtári rendezvényeket is. Itt kétféle színű olvasójegyet használnak: a fiúké kék, a lányoké rózsaszínű. Az olvasásra kért könyv címét rávezetik az olvasójegyre és a könyvet addig teszik félre, amíg a gyermek ki nem olvasta. A meissenai gyermekkönyvtárnak 2.500 kötetes állománya van; ezt a könyvtárat naponta 100-150 gyermek látogatja. Mivel az iskolai oktatás mindenütt délelőtti van, a könyvtári órákat minden gyermekkönyvtárban délutánra teszik.

A kölcsönzöhelyiségekben az asztalokon mindenütt sok képes katalógust láttunk. Ezek központilag készülnek, annotálva vannak és vonzó kiállításukkal, színes képekkel igen alkalmasak a gyermekek érdeklődésének felkeltésére. Szívesen forgatják az izléses nyomtatványokat, korán hozzászoknak a katalógus használatához. A gyermekek ki is írják a nekik tetsző könyvek címét és ezért már a legkisebbeknek is van olvasófüzetük.

Nagyon ötletes az a kis leporelló-szerű színes nyomtatvány, a "Leseordnung", olvasórend, amely a legfontosabb könyvtári tudnivalókat tartalmazza. Mindegyik oldalán rajz, mellette szöveg: ha már 7 éves vagy, szüleid hozzájárulásával beiratkozhat a könyvtárba /itt jegyezzük meg, hogy a könyvtár használata teljesen ingyenes/; meg kell ígéred: 1/ hogy vigyázol a könyvekre, 2/ pontosan visszahozod őket, 3/ nem adod kölcsön más gyermeknek; egy másik oldal a késedelmi díj 10 pfennigjeit illusztrálja, ismét másik a mesedélutánokra és egyéb rendezvényekre hívja fel a gyermekek figyelmét. Egész oldalas kép állítja pellengérré a szurto-mocskos gyermeket, akinek kezéből piszkosan kerül ki a könyv is: társai körülállják és ujjal mutogatnak rá is, a könyvre is.

Faliújságot is láttunk az NDK gyermekkönyvtáraiban. A gyermekek maguk írják rá - nem cikkeket, hanem pl. üzeneteket: olvasd el te is ezt, vagy azt a könyvet, nekem ezért, meg ezért tetszett! A lipcsei gyermekkönyvtárban a kölcsönzöhelyiség közepén hirdetőoszlop tűnt szemünkbe. A gyermekméreteknek megfelelő, kartonból készült oszlopon az új gyermekkönyvek borítólapjait helyezik el, így keltik fel a kis olvasók érdeklődését.

Úgyes a kis rajzos nyomtatvány is, amely a könyvtár nyitvatartási idejét és a gyermekek órarendjét tartalmazza.

Ha valamelyik gyermek elmarad a könyvtárból, nyomtatott, rajzos levélkét küldenek neki; emlékeztetik az "ó" könyvtárára, ahol nem feledkeztek meg róla és hívják: akkor se féljen újra jönni, ha netán elvesztette volna az olvasófüzetét!

A jó tanulók ott is jelentkezhetnek aktívanak. Meissenben láttuk, amint egy 12 éves fiú buzgón segédkezett a könyvtárosnőnek: ő bélyegezte le az olvasófüzeteket, ő hozta ki a raktárból a kért könyveket.

A ragyogó tisztaság és rend mellett - a polcokon álló, átlát-szó műanyagborítással védett könyvek olyanok, mintha ujak lennének - a sokoldalú, ötletes propagandamunka volt az, amely az NDK gyermekkönyvtáraiban leginkább felkeltette érdeklődésünket.

dr. Zoltán Józsefné

MOSZKVAI EMLÉK.

Londonról megállapítottuk, hogy az emberek, különös szokásaik és a sok évszázados történelmi emlék, így együtt idézi a régít, a multat. - Múzeumot játszanak a Buckingham-palota őrségváltásánál és nem veszik észre, hogy eljárt felettük az idő....

Páris sokszínű kavargása klasszicista elrendezésű városrészei, híres műemlékei felejthetetlenül gyönyörködtetnek, és igyekeznek takargatni a valót: az állandó inflációt, a munkanélküliséget.

Moszkva az új élet városa. A bátran magasbatörő, boldog békét jelentő életé!

És Moszkva, Európának több mint 5 millió lakosu metropolisa? - Igen, Moszkvában is sok a történelmi emlék. A Kreml, - melynek falait, magasba törő bástyáit 1367-ben kezdi építeni, - ma a legszebb építészeti egység. /Egyébként a Kreml és az összes múzeumok szabadon és ingyenesen látogathatók! / A Kreml középpontjában már messziről csillog a 82 m. magas aranykupolás Ivan Velikij torony. Talpazata alatt hever "a harangok cárja", a 196.000 kg.-os, kicsorbult szélű harang, mely még helyreállítása előtt, egy tűzvész alkalmával zuhant le. Sok, régi templom áll még itt. /Most múzeumok/ Különösen szép az 5 kupolás "Uszpenszkij"-székesegyház. Belül színpompás szentképek, ikonok és mozaikok tarkítják, és emlékeztetnek a régi pópák tultengő szertartásosságaikra. Itt koronázták a fejedelmeket, a cárokat és kenték föl a patriárkákat. Az Arhangelszkaja templom sűrű, egymásmelletti

vas és kőkoporsóiban porladnak a cárok hamvai.

A Kreml nagy palotáját még II. Katalin kezdi építtetni. A fegyvertár és kincstár mesés értékeiről áradozva beszél minden látogató. Gyönyörködtető alkotás még a Teremnoj-palota, renaissance oszloppárkányaival és aranyló tetejével. Itt tartják a nagy kongresszusokat, fogadásokat.

A Vörös téren áll a mindenki által megcsodált, 1560-ban épült Vasziliz Blazsenyij-székesegyház. Renaissance alapzat. Bizánci stíluson alapuló orosz, hagymakupolás tetőzet. Érdekes és csodálatos az összhang. A kupolák színes csavart-ge-rezdjei festői látványt nyújtanak. - Aladin palotájának életre-kelt mese vára... Mert belül inkább erődtmény-szerű, mint istentiszteletet szolgáló templom.

A Vörös téren áll a Lenin-Sztálin Mauzóleum. A fekete márvány, lépcsőzetes, piramis alakú Mauzóleum előtt most is, mint már oly sok év óta, a látogatók hosszú sorfala sötétlik. Nem csoda, hiszen nem mindennapi élmény és egyszerű szavakkal el sem mondható benyomás látni Lenint és Sztálint.

A Vörös tér közelében még látszik az ősi "kinai" városrész magas kőfala. És a többi történelmi emlék: A Tretyakov képtár, az Osztankino kastély, Puskin muzeum, A Nagy Színház, az 1812-es diadalív mind-mind egy megelevenedett lap és kulturtörténelmi emlék Kelet történelemkönyvéből. - Ismétlem, Moszkvában is sok a történelmi emlék, mégis ha így egy-két mondatba sűrítve mondjuk el e világváros legjellemzőbb vonásait, inkább az újról, e lenyűgöző monumentalitásról számolunk be.

Először is a nagyszabású építkezésekről! De nemcsak arról a 6 - képekről jól ismert - 30-34 emeletes felhőkarcolóról, hanem a Lomonosov Egyetem mögött épült új Moszkváról. 2 millió lakos, tehát egy teljes Nagy Budapest részére készül az új városrész. Már a Kijev felől jövő vonat ablakából láttuk a valóságos, "daruerdőt", a modern, gépesített építkezés tanujelét. Itt is, - mint már Moszkva legtöbb főútvonalán - 90-100 m.-es sugárutak, új Metro vonal, - és rengeteg park. A felhőkarcolók már önmagukban is monumentálisak. Lenézve az Ukrajna szálló 34. emeletéről, szinte felhők között érzi magát az ember. - / - és mily gyönyörű innen az éjszakai fénytengerben uszó Moszkva.../ Legnagyobb a Lomonosov Egyetem, 257 m. magas. Tornyán a csillag 9 m. átmérőjű. 45.000 szobájában 23.000 diák tanul. 5.5 millió kötetes a könyvtára.

Az ember önkénytelenül is összehasonlít. Párisban az Eiffel-torony 300 m., a Gellért hegy az Erzsébet hidtól számítva 135 m., Brüsszelben pedig az Atomium 102 m. magas. A Lomonosov Egyetem 255 méter és 33 emeletes. Nyugat Európában /beleértve Londont is/ a legmagasabb épületet Brüsszelben láttam, egy 15 emeletes irodaházat....

Bár köztudomásu a moszkvai utcák, terek tisztasága, és az emberek rendszeretete, de keveset tudunk arról, hogy még nappal is kefélt és porszívó autók járnak az utcákat, sőt a járdákat is. - Nem kevesebb mint 2.000 autó! /London még elég tiszta, de Páris nem nagyon dicsekedhet ilyen erényekkel!/
/

A fegyelmezetten utazó, a gyermekeket és a virágot annyira szerető és a városára oly nagy gondot fordító moszkvaiak sebtiben felvázolt képével már azt is elmondtam, ami itt is, és minden világvárosban a legfontosabb részünkre: -hogyan milyenek az emberek? Csak az az elgondolkodtató, hogy a moszkvaiak egyszerűsége, egyenes, őszinte szivélyessége, hogyan fér el együtt a mindenre jellemző nagyvonalúsággal, impozáns felfelé-törekvéssel? - Vagy rosszul irtam? A "moszkvaiak" helyett, "szovjet embereket" írjak?

- Igen! És így mindjárt adva van a válasz is!

Nem csak Moszkvában, - utunkon véges-végig, élvezhettük a szovjet ember végtelen vendégszeretetét, kedélyességét, közvetlenségét.

Az új szovjet embert jelenti az a tanulási, kulturálódási vágy, mely még a Metro mozgólépcsőjén is könyvet, újságot olvastat időssel, fiattalal egyaránt. A Gorkij parkban, a vidám szórakoztató pavilonok és az óriáskerék között hatalmas fedett "olvasóterem" és kiállítási Csarnokok - hétköznap is tele látogatókkal.

Minden érdeklő a moszkvaiakat, mindenki tanul, olvas, a legmodernebb Panoráma-mozi után már működik a kör-körös Panoráma is, csak eggyel nem sokat törődnek - a saját öltözködésükkel. Különösen a férfiak. A nők már többet adnak magukra, mégis a moszkvai utcát a selyemruha uralja. - Igaz, a mi pesti mércénk, még Páris és London után is igen magas!

Végül egy apróságot szeretnék elmondani a szovjet emberről. Igazán kicsiség, mégis úgy érzem tükrözi a végbemennő hatalmas változásokat.

Kijev világváros jellegű belvárosában sétálunk a loemeletes gyönyörű paloták hosszú sora közt. Szembetűnik, hogy minden 100-200 méterre elegáns hűtő-ital automaták állnak a járdán. Perzselő, igazi nagyvárosi hőség van, de gyorsan enyhülést találhatsz az automaták egyikénél. Személyzete, őrzője nincs, így kiszolgálod magad: a 3 üveg pohár egyikét az öblítő-korongon kimosod, a kifolyó-csap alá teszed és 40 kopek bedobása után már ihatod is a hűtőt, szénsavas itókat.

Pesten is elkéne ilyesmi az aszfaltpuhító nyári délutánokon. De - és ezt egy kicsit szégyenkezve írnom le - vajon mennyi ideig maradna meg nálunk szabadon a 3 üveg pohár?

-Mert ott kint utcák és automaták hosszú során át mindenütt hiánytalanul meg volt...

Moszkva az új élet városa. A bátran magasbatörő, boldog békét jelentő életé!

Pelejtei Tibor

SZAKSZERVEZETI HIREK

A szülési és temetési segélyről.

Minden szakszervezeti tagnak egyéves tagsága után jár szülési és temetési segély. A segély összege a befizetett tagsági díj és a szakszervezeti tagság éveinek számával emelkedik. Jelenleg az 1958. jan. 1. megállapított tabella érvényes. A Szakszervezet Budapesti Bizottsága /VIII. Puskin utca 4./ kedden és pénteken délelőtt tart pénztári órát, amikor is a segélyt mindenki személyesen átveheti.

Szükséges okmányok:

1. Szakszervezeti tagsági könyv. Tagdíjfizetésben ne legyen elmaradás. 2. Születési és halálozási anyakönyvi kivonat. 3. A könyvtári Szakszervezeti Bizottság pár soros javaslata. Az egyszerűség kedvéért sokszorosított javaslatot fog kapni mindenki Tichler Jánosnétól, amikor az SZTK-tól járó szülési és temetési segélyt átveszi.

A szülési segélyt mindkét házastárs megkapja, még a halva született gyermek után is, /ha kilenc hónapra született./ Kérjük a bizalmiakat, hogy figyelmeztessék a szülőket, különösen az apákat, hogy ne mulasszák el a segély felvételét. T. i. ha az anya nem a könyvtár dolgozója, az ügy nem kerül Tichlerné elé.

Temetési segély jár a dolgozó, a házastárs, az ellátatlan gyermek, bizonyos esetekben a szülő, az após és anyós halálakor. A dolgozó halálakor a tabella szerint járó segély teljes összegét fizetik. Házastárs, gyermek, vagy szülő halálakor a tabella szerint járó segély felét kapja a dolgozó. A szülő halála esetén a fent felsorolt három okmány mellé még a lakóbizottság igazolása szükséges, hogy az elhunytat a segélyt igénylő dolgozó egyedül tartotta el. Ez az igazolás kérhető és kiadható, ha az elhunytnak nyugdíja 500 Ft vagy kegydíja 250 Ft alatt volt. Ha több testvér tartotta el az elhunytat, egyik sem igényelhet segélyt. Após és anyós után is jár segély, ha az elhunyt gyermeke háztartásbeli, vagy nem él már és a vő vagy a menyé tartotta el az elhunytat. A lakóbizottsági igazolás kiadható abban az esetben is, ha az eltartók nem laktak a szülővel vagy az anyóssal és apóssal egy lakásban.

SZAKMAI SZAKOKTATÁSUNK ÉVADNYITÓJÁN, október 7-én, szerdán délelőtt közel 200 könyvtári dolgozó volt jelen központi olvasótermünkben dr. Kockás Sándor egy. adjunktus. "Marxizmus, népiesség, haza és hazafiság" c. igen szélesre bontott de kissé hosszúra nyúlt, több mint kétórás előadásán. Az előadást magnószalagra vettük.

OKTOBER 10. szombaton de. Dr.Kulin György tartott előadást "A Naprendszer és az égi mechanika problémái"-ról.

x

KÖNYVTÁROSAINK kb. harminc főnyi csoportja aug.11.-én a Szakszervezet kezdeményezésére megtekintette a Nemzeti Galériát.

x

KÉT KIS KIALLÍTÁS VOLT központunkban, szeptemberben a Holdrakéta külföldi sajtóvisszhangjáról készült fotokból állítottunk össze két tablót és öt tárlóban legujabb csillagászati és űrrepülési könyveinket állítottuk ki.

A Kínai Népköztársaság fennállásának 10. évfordulóján kínai könyvanyagunkból adtunk izelítőt ugyancsak öt tárlóban.

x

A GANZ-MÁVAG MŰVELŐDÉSHÁZBAN van kiállítva "Budapest szociálista fejlődése" c. kiállítási anyagunk. A gondosan és izlésesen rendezett, jól megvilágított és vörös-arannyal dekorált kiállítás megnyitását a gyáriak összekapcsolták a Ganz-MÁVAG Munkásakadémia okt. 5-iki ünnepi megnyitó előadásával, ilyenformán már az első napon ezernél több gyári dolgozó látta.

x

TOVÁBB FEJLESZTJÜK A "B" KÉPGYŰJTEMÉNYÉT.

1959. év negyedik negyedében 5000 /ötezer/ darab budapesti témájú fényképet vásárlunk az MTI-Fotó-tól. A válogatást-amelyet Dr. Novák Tamásné végez, előreláthatóan még ebben a hónapban befejezzük. A 13x18 cm.-es méretben készült képeket még ez évben megkapjuk. 1960-ban folytatjuk a vásárlást, s egy év múlva 12,000 művészi képpel emelkedik állományunk. Így minden jelentős budapesti épületről, szoborról, eseményről lesz művészi fölvetelünk.

Megemlíthetjük, hogy először az MTI-nél elkészített, de visszamaradt képeket válogatjuk át, s ezeket féláron kapjuk. Így jelentős összeget takarítottunk meg a könyvtárnak.

A SZABÓ ERVIN KÖRBEEN szept. 17-én du. dr. Nagy Emilné és dr. Zoltán József beszámolt a Német Demokratikus Köztársaságban gyűjtött könyvtári tapasztalataikról.

ESEMÉNYNAPTÁR

- November 7. A Nagy Oktoberi Forradalom évfordulója.
" 9. Gyulai Pál halálának 50. évfordulója.
" 10. Schiller születésének 200. évfordulója.
" 12. Madarász Emil születésének 75. évfordulója.
" 20. A Lánchíd építése befejezésének 110 évfordulója. /Ujjáépítésének 10. évfordulója./
" 24. Vapcarov születésének 50. évfordulója.
-

OSZTÁLYVEZETŐI ÉRTEKEZLETET TARTOTTUNK október 1. csütörtök de. amelyen részletesen megvizsgáltuk és megvitat-
tuk szakmai szakoktatásunk két éves tervét. A javaslat-
hoz sokan sőt többször is hozzászóltak. Az elfogadott tervet a
K.H. teljes egészében közli.

x

SZEMÉLYI HIREK.

Sulyos gyász érte Raáb Annit és Bukováczi Jenőné, édes-
anyjuk elhunyt. Fogadják részvétünket.

x

Regály Mihályné férjhezment Zimmermann Józsefhez, Hal-
pert Vera Arató Józsefhez és Klaniczay Ágnes Hunyady Zoltán-
hoz. Gratulálunk.

x

Godányi Ákosnének kisfia született, Attilának hívják.
G. Horváth Józsefénél kislány született, Katalin a neve.
Gratulálunk!

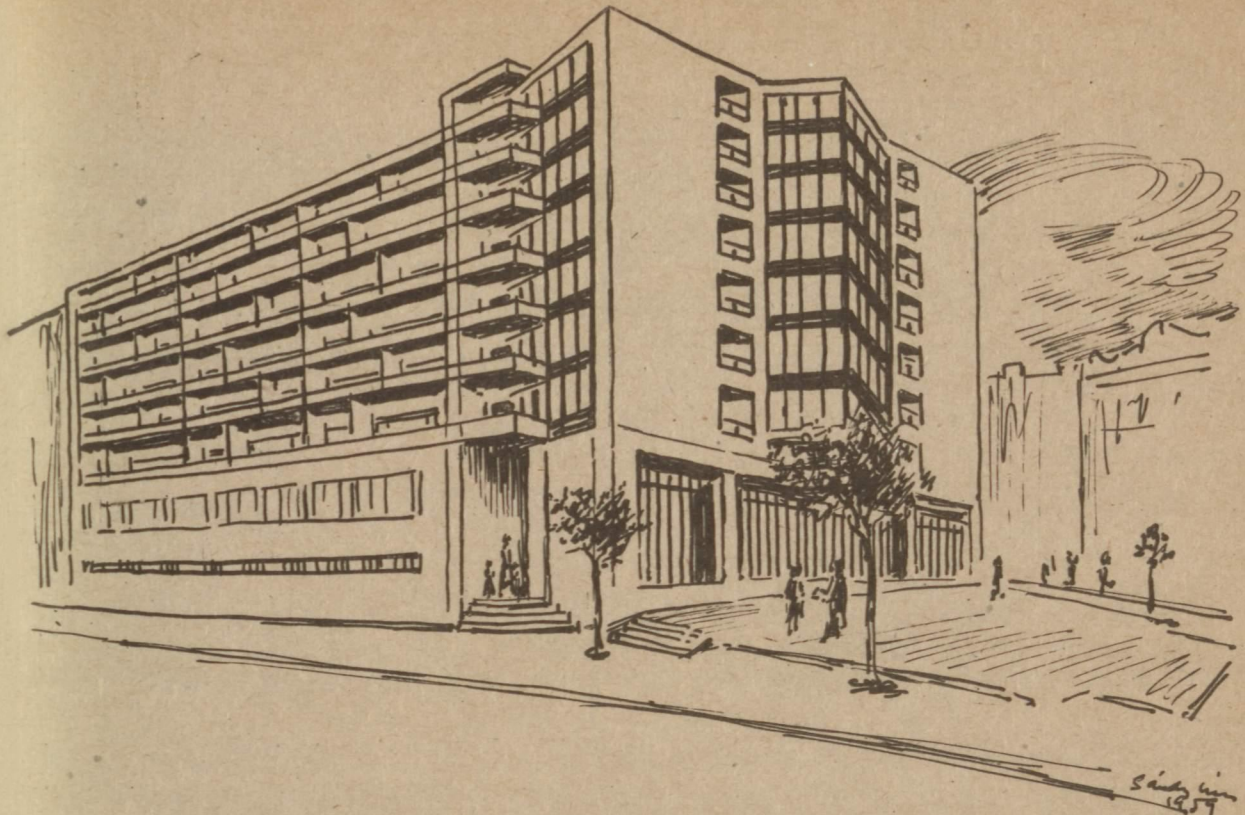
x

Zalai Zoltán meggyógyult. Munkaétvágya a régi.

x

Okt. 1-én 6 órai kezdettel könyvtárunk KISZ szervezete
a Kossuth Klubban klubdélutánt tartott. A megjelent husz
fiatalnak Gilicz Márta tartott bulgáriai utjáról hangula-
tos élménybeszámolót. Utána az ottmaradtak kártyáztak.

A klubdélutánt kellemesebbé tette volna, ha azt megfe-
lelőbb - kisebb, barátságosabb - szobában és nem a kultur-
teremben tarthattuk volna.

A 37.sz. KERÜLETI KÖNYVTÁR UJ HELYISÉGÉBE KÖLTÖZÖTT

II. Török-u. 7-9.sz. OTP házba.

Égető kérdést oldott meg a Fővárosi Tanács, amikor a II. Török u. 7-9.sz. alatt épülő OTP ház földszintjén a 37.sz. könyvtár számára új helyiséget jelölt ki, biztosítva egyúttal az új berendezéshez szükséges anyagi keretet is. Több mint féléves bizonytalanság és hónapról hónapra való eltolódás után végre e hó 8.-én átvettük a helyiséget és könyvtárunk még aznap megkezdte költözködését. Teljesen új berendezését a Kiállításokat Kivitelező Ipari Vállalat készítette gondos, szép munkával 250.000 Ft. értékben. Modern vonalú kölcsönzőpult, stílusos olvasótermi berendezés, falra szerelhető, világítható vitrinek és tárlók, 60 folyóméteres szabadpólc várja a könyvtár 3.500 türelmetlen olvasóját. Első ízben nyílik itt a kerületben ifjúsági könyvtár is. A fővárosi tanács, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár intézetvezetősége, a Gazdasági és a Kerületi Könyvtárak, osztálya, a kivitelező vállalat, és a kerületi tanács egyaránt szívügyének tekintette az új könyvtár létrehozatalát, és minden segítséget megadott ahhoz, hogy a könyvtár költözködése zökkenőmentesen, megfelelő anyagi keretek között történjék. Így érkeztünk végre el, hét éves munka után ahhoz, hogy megfelelő formák között, külsejében is kulturált könyvtárban várhatjuk a II. kerület lakosait könyvtári óráinkon.

Az ünnepélyes megnyitást 1959 október 17.-én, szombat de. 11.h.-kor tartjuk. Beszédet mond Révész Ferenc igazgató, utána Sütő Irén és Batthyányi György színművészek közreműködésével irodalmi műsor következik.

a 37.sz. kerületi könyvtár
dolgozói.

M E G H I V Ó

SZABÓ ERVIN KÓRUS

ünnepi hangversenye
Bárdos Lajos
60. születésnapja alkalmából
1959. okt. 17-én este 8 órakor

a Zeneakadémia nagytermében

Közreműködnek:

Werner Mária, Urányi Edit,
Kovács János, Marczis Demeter,
Kistétényi Melinda,
a Magyar Rádió Gyermekkórusa
vez. Botka Valéria; Csányi
László,
a Vendel-utcai "Kodály"
leánykórus és
a MÁV Szimfónikus Zenekar.

Bárdos: Kodály köszöntése

Libera
A Földhez
Góg és Magóg fia
Mert engem szeretsz
Kicsinyek kórusa
Fujd a sipot
Magos a rutafa
Spártai gyermek
Széles a Duna
Tilinkós

Kodály: Te Deum.

Vezényel G. Horváth József.

UJABB KIADVÁNYUNK.

Az MSZMP pártkongresszusa tiszteletére a KMP illegális röpcédulái közül 22 hasonmást adtunk ki, gyűjtőborítékban és utmutatóval - kiállítások rendezéséhez. Ezeket a röpcédulákat kommunista művészek rajzolták, titkos helyeken sokszorosították és a párt tagjai terjesztették igen veszélyes körülmények között. Hiven tükrözik a párt küzdelmes múltját az 1919-1945. években.

UJJÁALKULT a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár
M. Sz. B. T. vezetősége.

Tagjai: ● Bálint László /közp./, Bikácsi Lászlóné /közp./
Máthé Imréné /közp./, Meissner Tamásné /10-es kv. /,
és Simon Lászlóné /32-es kv. /

LENGYEL FÖLDÖN

/Utiemlékek/

Már legutóbb irtunk arról, hogy milyen erős és mennyit emlegetett érzés Lengyelországban a magyar-lengyel barátság. Megpróbáltuk a "történelmi tudatban" is megmagyarázni ennek alapjait. Most arról kell beszélni, hogy van ennek az érzésnek sok romantikus, sőt, a romantika tulzásai következtében irreális alapja is. Pontosabban szólva, "osztálytagozódásukban" másképen és megint másképen, hamisan és igazan cseng ez a barátság. Csak néhány mondat, nem spekulatív alapon, hanem tapasztalatainkból:

Vizárus az utcasarkon, éjjel lecsuszott alakok állják körül. Megtudják, hogy magyarok vagyunk, csettintenek a nyelvükkel, karizmukat megfeszítik, hogy ilyenek a magyarok. Hamis pénz, nem kérünk belőle. A gdyniai kikötőben. Büszkén mutatják a Balti tengert járó Mazowcze hajót, amely Óbudán készült és kitűnőnek tartják. Igazán csengő szavak két nép munkásainak együttműködéséről. Művelt, kedves értelmiségi asszony. 1936-ban Budapesten járt a férjével, feledhetetlen emlék a dunai látkép, a jó borok, egy nap a Balaton partján. Tört arany, ilyen napjaink turistái is visznek haza, jó műhelyben jó pénz készülhet belőle.

Katona volt a világháboruban. Magyarországra menekült, itt pihent, felruházták, innen emigrált tovább. Kellemesen csengenek a szavak, emberségről beszélnek egy olyan korszakból, amelyben néha mi sem akarunk emberséget észrevenni. Sok lengyel család hazánkban maradt ma is 1945 óta. Idősebb hölgy, pecsétgyűrűvel, érdeklődik, milyen nevesebb családok tagjait ismerjük mi közülük. Muzeumba való régi tallér, vigyázzunk, ne hogy forgalomba hozzák mint mai pénzt. Kattowiceben futó ismeretség az állomáson. Tisztviselő egy olyan bányatelepen, ahol ma is sokan dolgoznak magyarok. Jó munkások, szeretik őket, sok lengyel volt már velük együtt Magyarországon látogatóban. Nemes arany.

Magyarul beszélő vezető beosztású történész. Kitűnően és fölényesen ismeri a lengyel-magyar kapcsolatok történetét, személyes kapcsolatai vannak a magyar muzeumokkal. Nagyon megköszönjük kalauzolását, mire azt válaszolja: ez természetes, hiszen csak két nemzet van, a magyar és a lengyel. Vidáman cseng, de jobb újra a tűzbe tenni és megnézni, hogy az ironizáló humor aránya, vagy egy régi szemlélet hamissága adja-e hangját. Talán ennyi elég...

Huszonnégyórás, gyötrő melegben elszenvedett utazás után megérkeztünk Varsóba. A vonaton átizzadt utolsó órák során - vizet a vonaton nem árultak s az állomásokon nem volt idő inni - együttesünket már nyomasztó csend ülte meg, csak időnkint hallatszott egy-egy kiszáradt torokból sóhajszerű nyögés: El tudtok képzelni egy pohár friss, hideg vizet? - Majd Varsóban! - vigasztaltuk az összeom-

lőkat. - Megérkezésünk utáni reggelinél lengyel kollégáink némi tisztelettel vegyes csodálkozással szemlélték azt a hatalmas szódavíz mennyiséget, amit küldöttségünk különben tisztességes és megbízható tagjai pillanatok alatt eltüntettek. Az első perceket nyelések, szürcsölések, vizcsobogás és ádámcsutkák viharos mozgása töltötte be. Lengyel kollégáink sajnos azonban eme döbbenetes mennyiségű vízfogyasztásból nem vonták le mindjárt első alkalommal a kellő következtetést és ebédnél a különben minden szükséges kellekkel felszerelt asztalokról a víz hiányzott. Hőmérséklet: árnyékban 31°C. Sorainkban a teljes összeomlás és reménytelenség pánikszerű hangulata kezdett elhatalmasodni. A lengyelek, megtudva hirtelen elhervadásunk okát, felderülő arccal intézkedtek és pillanatokon belül megjelentek a kiszolgálók asztalunknál hatalmas kancsókkal - gőzölgő teával. - Ezek nehéz percek voltak és a keserű és fájó multat nem jó háborgatni. Azt sem, amikor látva elégedetlenségünket, újra intézkedtek és forró kompótlevet hozattak. - Ezután rájöttünk, hogy Lengyelországban a legnagyobb tapintatlanság ivóvizet emlegetni, mert egyszerűen nincs! /A Visztula alacsony víz állása miatt a csapvizet kezelik s élvezhetetlen./ A második naptól kezdve küldöttségünk harci kiáltása lett a: Woda sodowa! - és ha bátor előőrseink valamely utcasarkon felfedeztek egy szódavízóázist, küldöttségünk - ismételten hangsúlyoznom kell, különben kipróbált és rendezett - soraiban teljes felbomlás mutatkozott pillanatokon belül és műemléket, könyvtárat, tolmácsot feledve, rohantunk az egyedül boldogító források felé. - Köszönet és hála nekünk, mert elvégeztük az uttörők nehéz és háládatlan munkáját, az utánunk Lengyelországba látogató magyarokat - ismerve a lengyelek hihetetlen udvariasságát - egész biztosan a pályaudvaron már szódavízzel teli vödrökkel fogják várni.

X

Krakkó Lengyelország legrégebb, legnevezetesebb és egyetlen teljesen épségben megmaradt városa. Tele van a legkülönbözőbb építészeti stílusú műemlékekkel. Általában a mi tetszésünket is Krakkó ragadta meg a legjobban.

Európa 5 legnagyobb és legrégebb gótikus katedrálisá közé tartozik a Mária templom, amelynek egyik világhírű nevezetessége a Veit Stoss által 12 éven át készített 20 m. magas csodálatosan szép fából faragott, festett főoltár, amelynek legapróbb részleteiben szinte órákig el lehet gyönyörködni. A másik világszerte ismert kuriózum a templomtornyból óránként megszólaló ún. "heinau" kürtjel, amelynek hagyománya még a tatárdulás idejére nyúlik vissza, amikor az ór a toronyablakból észrevéve a közeledő ellenséget, kürtjellel hívta fel erre városa figyelmét. A tatár hordák lenyilasták a bátor harsonást, de az óránként felharsanó szép dallamu kürtszó, az elesett ór emlékére ma is hirtelen hallgat el.

Valami "könyvvel kapcsolatos" érdekesség, amelyet már nálunk is tervbe vettek, de mindezideig nem valósítottak meg: egy ún. "libresszó" az ottani könyvterjesztési szervek kezelésében, ahol a csésze feketekávé mellett a legfrisebb kül- és belföldi lapok és folyóiratok között válogathat a betérő vendég. Ezeket néhány könyvvel együtt kirakatszerűen helyezték el, mindenki számára szabadon hozzáférhetőek, egy személy felügyelete mellett. Krakóban például a helyiség egyik része lényegében egy két utcára nyíló földszinti üzlethelyiség, természetesen kényelmes, s modern, könnyű asztalokkal, székekkel, virágokkal, s az alagsori részben főzik a feketekávé. Ez utóbbi a kifejezetten espressojellegű rész, de mindkét helyiségben lehet olvasni és fogyasztani is.

Kondorné - Marót - Tóthné

Szept.16-án Tyroler Gyula számolt be a kerületi könyvtárosok értekezletén a lengyelországi ut szakmai tapasztalatairól.

Szept.17-én Marót Miklós tartott ismertetőt a lengyel ut élményeiről. A szervezés nem volt sikeres, mert egyrészt egybeesett a németországi beszámolóval a Szabó Ervin körben, másrészt klubnapnak hirdettük s a barátságtalan, rendezetlen ebédlő, minden kényelem és minden evési-ivási lehetőség nélkül nem nevezhető klubnak, hol otthonos hangulatot lehetne teremteni.

MÉG EGY ÚJ KIADVÁNYUNKRÓL.

GERÉB LÁSZLÓ: Munkásélet és munkásmozgalom a magyar irodalomban 1867-1872. Főv. Szabó Ervin Könyvt. kiad. 1959. 96 p. XVI. t.

Geréb László azt írja "Bevezető"-jében, hogy munkája "szerény adalék" a munkásmozgalom irodalmi visszhangjának feltárásában. Mi ezt a kiadványt, mely éppen úgy öregbíti majd könyvtárunk hírnevét, mint Geréb 1951-ben megjelent bibliográfiája a párisi kommün egykoru visszhangjáról, nem nevezhetjük "szerény adalék"-nak. Sokkal többről van szó. Geréb az 1867-1872-es hazai hírlapok, folyóiratok évfolyamainak tömegét vizsgálta át szakszerű, hozzáértő szemmel, adatok, dokumentumok sokaságát választotta ki, kommentálta, látta el kitűnő bevezetővel. A legujabbkori történelmünk alakulását döntő módon befolyásoló, formáló magyar munkásmozgalom gyökereit, a munkásság megmozdulásaitól ihletett első költői hajtásokat kereste és jelentős részben tárta fel.

Geréb munkája éppen ezért ezuttal is uttörő jelentőségű. Nem kétséges, hogy az eljövendő években, évtizedekben mind többen fordítják majd figyelmüket a magyar munkásmozgalom kezdeteinek kérdésére s bizonyos, Gerébnek ezt a kiadványát mindig elsőrangú forrásként fogják használni.

AZ "EGYES"-BEN IS....

"Olvasóink népes taborából szeretnénk megalakítani az 1.sz. kerületi könyvtár Baráti Körét.

Célunk az, hogy társadalmi megmozdulásokkal támasszuk alá könyvtárunk munkáját. Ismeretterjesztő előadásokkal, kiállításokkal és egyéb rendezvényekkel kívánjuk erősíteni olvasóink taborát.

A rendezvények munkájába szeretnénk bevonni a kerületünkben lakó vagy itt dolgozó írókat, művészeket, politikusokat. Segítségüket kérjük könyvállományunk fejlesztésének, munkafeltételeinknek javításában is. Társadalmi megmozdulásunk támogatására egyidejűleg felkérjük a kerületi párt- és szakszervezeti bizottságokat.

Felkérjük tehát, hogy a Baráti Kör megalakítása céljából rendezendő megbeszélésünkön,

1959. október 28-án, szerdán este 7 órakor
sziveskedjék könyvtárunkban megjelenni."

A Baráti Kör
Szervezőbizottsága.

KINAI MŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS ÓBUDÁN.

A Kínai Népköztársaság 10 éves fennállásának tiszteletére a 21. könyvtár és a Hazafias Népfront III. ker. bizottsága közös rendezésében kínai kiállítás nyílt meg okt. 9.-én, a III. Fényes Adolf u.45.sz. alatt, a központ által rendelkezésre bocsátott anyagból. A Hazafias Népfront előadóhelyisége zsúfolásig megtelt, dr. Bakáts Tibor, az Országos közegészségügyi Intézet főigazgatója kínai élménybeszámolót tartott, amelyet sajátkészítésű színes diáinak vetítésével élénkített. Az előadás után az egybegyűlt kb. 160 főnyi közönség uttorók sorfala között átment a kiállítási terembe, és késő estig gyönyörködött a szép képekben és a 7 vitrinben elhelyezett kínai művészanyagban. A kiállítás két hétig lesz nyitva. Okt. 25.én vetített képes kínai művészettörténeti előadással zárul.

FERENCVÁROSI KÖNYVTÁRI NAPOK

/1959. X.3.- X.10./

Nyolc napon keresztül ünnepélyes eseménysorozat színhelye volt a három IX. kerületi Szabó Ervin Könyvtár. A ker. tanács népművelési osztálya javaslatára, a Végrehajtó Bizottság és a Központ támogatásával első ízben rendeztük meg a Ferencvárosi Könyvtári Napokat.

A Könyvtári Napok fő célkitűzése a könyvtárak munkájának propagálása, az olvasótábor gyarapítása, a különböző tömegszervezetekkel és az iskolákkal való kapcsolat megerősítése volt. Ezeknek a jegyében zajlottak le a könyvtárak rendezvényei.

A Könyvtári Napokat mindhárom Szabó Ervin Könyvtárban jól sikerült és nagy közönségsikerű megnyitó ünnepségek vezették be. A nyitóünnepségeket emlékezetessé tették Győri Dezső, Halasi Andor és Sós Endre írók előadásai. A rendezvényeket a Tanácsköztársaság-i szavalóverseny kerületi győztesei színesítették szavalataikkal. Ez alkalommal került sor a könyvtárak legrégebb olvasóinak megjutalmazására.

Célunk volt, hogy különböző rendezvényeinkkel minél szélesebb olvasóréteghez eljussunk a hét folyamán. Így a könyvtárak külön előadásokat rendeztek az ipari tanulók részére: "A nemes irodalom és a ponyva" címmel. Az előadásokat Huszár Tibor aspiráns tartotta 120-150 ipari tanuló érdeklődő részvétele mellett.

Vasárnap délelőtt jól sikerült szellemi öttusák zajlottak le a 23.sz. Könyvtárban ipari tanulók, a 26.sz. Könyvtárban középiskolások, a 39.sz. Könyvtárban általános iskolások részére.

Mindhárom könyvtár tartott a hét egyik napján szülői értekezletet "Olvasó gyermekeink" címmel, a gyermekkönyvtári tagok szülei számára. A tartalmában és módszerében kitűnő előadásokat dr. Bikácsi Lászlóné tartotta. Az egyéb rendezvényekhez képest ezt az előadást kisebb létszámú közönség látogatta, de akik eljöttek, gazdag tapasztalatokkal távoztak.

A legkisebb olvasókat diafilmvetítésekkel szórakoztattuk, s a vetítésnél nagy sikere volt a hanglemezkisíretnek.

Délelőtti napokon zajlottak le a könyvtárismertetések általános iskolások részére. Az iskolák igazgatói örömmel iktatták az osztályfőnöki órák keretébe a szervezett könyvtárlátogatást. Eredményességét a gyermekek beiratkozásánál máris le lehet mérni.

A Könyvtári Napok keretében került sor az üzemi könyvtárosokkal való találkozásra, melyet a ker. tanács hívott egybe. Egymás problémáinak megismerése megkönnyíti a további kapcsolatok kialakulását.

A 39.sz. Könyvtárban a Könyvtári Napok egyik eseményeként jól sikerült könyvtári vonatkozású karikaturakiállítást és gyermekrajzbemutatót rendeztek. A 20 karikaturából álló sorozatot a 26.sz. Könyvtár egyik olvasója készítette.

Október 10.-én zárultak a Könyvtári Napok a Hazafias Népfront kerületi székházában. A záróelőadást Palotai Boris író tartotta, s kerületi szavalók csillogtatták tudásukat.

A Könyvtári Napok jellemzője volt, hogy végig támogató figyelem kísérte a Központ, a kerületi párt- és tanácsszervek, tömegszervezetek részéről, s nem utolsósorban számos alkalommal fejeződött ki az olvasók érdeklődése, aktivitása. Ugy érezzük, hogy kamatozott a rendezvénysorozatba fektetett munkánk, s eredményei lemérhetőek lesznek az olvasói létszám gyarapodásánál is.

A Kerületi Tanács népművelési állandó bizottsága az idei rendezvények sikeréből indult ki, amikor a Könyvtári Napok jövő évi megrendezését is elhatározta, jobban kiterjesztve azt az üzemi könyvtárakra is.

Gönczi Imre

KÖNYVTÁRUNK PÁRTKONGRESSZUSI MUNKAHIREI.

Rajzverseny a gyermekkönyvtárakban.

A könyvtárak sajátos eszközeikkel tudatosítják a pártkongresszust, segítik elő annak sikerét.

A maguk módján - a gyermekek életkori sajátosságait figyelembevéve - a gyermekrészlegek dolgozói is igyekeznek fiatal olvasóik figyelmét az ifjusági mozgalom, az uttörőélet felé fordítani.

Kiváló alkalom erre az a széleskörű rajzverseny, melyet szeptember hó folyamán a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár hirdetett az általános iskolák és a kerületi könyvtárak bevonásával.

A rajzversenyen a budapesti általános iskolák tanulói vehetnek részt. A verseny előkészítésére az iskolák és a könyvtárak plakátokat, körleveleket és a témaválasztás megkönnyítésére olvasmányjegyzéket kaptak. A pályázat határideje X.30. A beérkezett rajzokból novemberben kerületi kiállítások lesznek, decemberben pedig a pártkongresszus tiszteletére a központban rendezünk kiállítást. A legjobb rajzokat díjazzuk. Jutalomban részesülnek a legjobb eredményt elért könyvtárosok is. Ezenkívül a versenyben kitűnt könyvtárak ajándékként 150, 100 és 50 ifjusági könyvet kapnak.

Több könyvtár adott már jelentést a rajzverseny során végzett munkájáról. A gyermekrészlegek dolgozói meglátogatták az iskolákat, kapcsolatot teremtettek a rajztanárokkal. Hirt adtak arról is, hogy sajnos az iskolák egy része későn értesült a rajzversenyéről, egyes helyeken pedig nem kapták meg a körleveleket, plakátokat.

A könyvtárak jelentései alapján munkatársaink alábbi tevékenységéről adhatunk hirt:

- 1./ Iskolák és tömegszervezetek látogatása /valamennyi kvtár./
- 2./ Iskolarádión való külön felhívás /6-os kvt./
- 3./ Könyvkiállítás az irodalomjegyzéken javasolt könyvekből /8,12, 25,44-es kvt./
- 4./ Irodalmi fejtörő a jegyzéken szereplő könyvekből. /8-as kvt./

Eddigi eredmények:

- 1./ Megnőtt a mozgalmi könyvek forgalma /8-as, 25-ös kvt./
- 2./ Több új beiratkozó jelentkezett /25, 32, 38-as kvt./
- 3./ Eddig kb. 500 rajz érkezett a könyvtárakba.

Ezuton is kérjük kedves kollégáinkat, hogy a rajzverseny eredményeiről adjanak hirt.

Bikácsi Lászlóné

LEÁNYKÖR A 23. SZÁMÚ KÖNYVTÁRBAN.

A 23.számú könyvtár vezetője egyéb jómunkája mellett arról is nevezetes, hogy állandóan keresi, kutatja a lehetőséget annak, hogyan tudna minél többet segíteni a pedagógusoknak, a szülőknek, serdülő gyerekeik nevelésében. Nagyon sokat fáradozik azon, hogy az illatos ut és környéke az ún. "dzsumbuj" gyermekeit minél szélesebb, változatosabb eszközökkel vonja a könyvtár nevelő hatása alá. Ilyen céllal alakította meg a közelmúltban a könyvtár keretein belül működő leánykört. A leánykör a pedagógusok támogatásával és a szülőkkel egyetértésben alakult meg. Részükre hetenként összejöveteleket tartanak, ahol könyvekről, olvasásról és egyéb a fiatal leányokat érdeklő problémákról beszélgetnek, illetve felolvasásokat tartanak, szavalnak.

Külön kis munkatervet készítettek összejöveteleik tartására vonatkozóan. A leányok kívánságának eleget téve kézimunka szakkört alakítottak. A szakkör tagjait, szakképzett kézimunkatanárok tanítják az öltés elemi műveletétől a madérra himzésig. A leányok nagy lelkesedéssel vesznek részt az órákon, ami nem csak kizárólag kézimunka tanulásból áll. A szakkör programjának megfelelően, a különféle tájak himzését sajátítják el, /buzsáki, sárközi, mezőkövesdi, stb./ S minden alkalommal az aktuális tájról irodalmi, földrajzi, néprajzi vonatkozású tájékoztatást, illetve felolvasást hallgatnak, amit egy-egy tanár, illetve a könyvtár vezetője tart.

Ugyancsak az illető tájra vonatkozó irodalomból minden alkalommal kiállítást rendeznek, s igyekeznek a leányokkal elolvasztatni ezeket.

Nehéz és aprólékos munkával összegyűjtötték a kör programjában szereplő tájak népművészetének egy-egy illusztris példányát, s ezekből egy csinos, szép kis-kiállítást rendeztek, ahol a kör tagjain kívül a szülők és pedagógusok is megtekinthették, hogy mi mindennel fognak megismerkedni a résztvevő leányok. Sokunkban felmerülhet, hogy ez talán nem is könyvtári feladat, illetve túl nagy megterhelést jelent a könyvtár számára. Ez valóban igaz, nagyon sok fáradságot, plusz munkát jelent. Viszont figyelembevéve a 23. számú könyvtár területét, s az itt élők kulturális elmaradottságát, a könyvtárnak ki kell lépni szűk keretei közül s ilyen és hasonló eszközökkel is élnie kell, hisz itt alig-alig van más kulturális lehetőség. Új kezdeményezésükhöz sok sikert kívánunk.

/Királyné/

x

Napi feladataink hiánytalan elvégzése mellett felajánljuk, hogy: Egész kollektívánk vállalja kb. 250-300 kötetnyi duplum-anyag feldolgozását illetve állományba vételét. Kollektívánk vállalja egy nagyobb, olvasószolgálati jellegű tapasztalatcsere lebonyolítását. Egyénenként 6-politikai illetve új magyar irodalom elolvasását vállaltuk, amit egymással ismertettünk.

Gyermekolvasóak részére műsoros délutánt rendezünk, a kongresszus méltatására.

1.sz.könyvtár.

x

Könyvtárunk olvasótermében október hó közepén négy hétig tartó tanfolyam indul azok részére, akik a VII.kerületben levő üzemi és egyéb könyvtárakban társadalmi uton tevékenykednek. A tanfolyam szakmai, irodalmi és politikai előadásokból áll. Könyvtárunk négy dolgozója vállalta, hogy a tanfolyam keretén belül hat olyan ideológiai művet ismeret, amelyek elősegítik a könyvtárosok szocialista nevelését. /Marx-Engels: A kommunista kiáltvány, Engels: A család, a magántulajdon és az állam eredete, Marx: Bér munka és tőke, Lenin: Marx Károly, Kádár János: Szilárd népi hatalom: független Magyarország, Marosán György: A párt harca a tömegekért./

2.sz. kerületi könyvtára.

x

Az alábbi felajánlást tettük, a könyvtári munka még jobb ellátása érdekében:

- 1/ Az ismeretterjesztő és szépirodalom szemléltető ajánlása érdekében képes katalógust készítünk a borító lapokból.
- 2/ A Veres Pálné-utcai gimnáziumban irodalmi ankétot rendezünk terven kívül, ahol ismertetjük a kongresszus jelentőségét.
- 3/ Raktárunk rendkívül szűk, ami nagyon megnehezíti munkánkat, ezért a használaton kívül lévő ifjúsági német könyveket kötegeljük, és a polcok tetején helyezük el. Tartalék székeink is sok helyet elfoglalnak raktárunkban, amit szintén a polcok tetején, vagy a falra akasztva helyezünk el, hogy ezáltal némi helyet biztosítsunk a könyveknek.

Dolgozóink egyéni vállalásként 6-komoly politikai művet elolvasnak s kollektívájuk előtt ismertetik.

14.sz.ker.k.

x

Könyvtárunk kollektívája vállalja, hogy a serdülőkkel /14-18 évig/ külön foglalkozik, részükre személyi lapot vezet, számukra a kirakatban külön polcot biztosít és e munka eredményeiről és tapasztalatairól 1960. januárban cikket ír a "Könyvtáros" c. folyóiratba.

10.sz.ker.könyvtár.

x

A politikai művek forgalmának emelése érdekében könyvtáraink különböző módszerekkel kísérleteznek. A forgalmi statisztikában jelentkező eredményekben e kísérletek sikere tükröződik.

Különösen kitűnik a 11.számú könyvtár kollektívája tudatos és szívós, türelmes munkájával, amelyről Kárászné kollégánk a Könyvtáros-hoz intézett cikkében számol be.

A kísérlet eredményeként növekedett e művek forgalma, illetve elérték, hogy a kikölcsönzött ismeretterjesztő művek 15 százaléka politikai tartalmu.

Kísérletüket, módszereiket megvitatta az olvasószolgálati szakbizottság és munkájuk iránt elismerését fejezi ki.

11.sz.ker.kvtr.

x

A 44.sz. kerületi könyvtár 500 db. véleménykutató kérdőívet munkaidőn túl összesíti nov. 30-ig.

A kirakat egy-egy polcát az alábbi feliratoknak megfelelő könyvekkel látta el:

Az elmúlt 100 év történetéből.

A munkásmozgalom történetéből.

Mi újság a nagyvilágban.

x - x - x - x - x

A 21.könyvtár új propagandamódszer kísérleteként diafilmet készít, melyet az utcai kirakataira fog esténként vetíteni. A diafilm ismerteti a könyvtár nyitvatartási rendjét, a kölcsönzés feltételeit, és népszerűsíti a könyvtár látogatását, rendezvényeit, általában az olvasását. Az év végére pedig olyan diafilm készül, mely hasonló céllal az iskolai ifjúsági olvasómozgalmat fogja segíteni, és elsősorban a pedagógusok kezében lesz megfelelő eszköz gyermekeink könyvtárba irányításához. A diafilm, -amely teljesen saját készítésű, 20-40 kockát tartalmaz majd, oly módon, hogy bővíthető legyen egyes könyvujdonságok, vagy egyes könyvcsoportok /pl. ismeretterjesztő anyag/ népszerűsítésére is.

Csomor Tibor

Dr.Szalai György elvtársat a Budapesti Történeti Múzeumba helyezték át. 11 évet töltött könyvtárunkban, hat évig vezette a Nyilvános Szolgálatot, majd a Titkárságot és legutóbb a Bibliográfiai osztályon dolgozott.

Tagja volt a K.H. szerkesztőbizottságának és írásaival is gyakran szerepelt lapunk hasábjain. A múzeumban kutató munka vár rá,- sok szerencsét kívánunk hozzá!

VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYÜLÉSÜNKRŐL.

1959. szeptember 29-én tartotta könyvtárunk MSZMP szervezete vezetőségválasztó taggyűlését.

Taggyűlésünkön képviseltette magát a Budapesti Pártbizottság és a VIII. kerületi pártbizottság.

A taggyűlést megelőző hetekben bizottságok alakultak. Ezeknek az volt a feladata, hogy a párttagokkal és a pártonkivüliekkel egyaránt egyéni és csoportos beszélgetések során megtárgyalják, mi a véleményük a pártszervezet és a dolgozók kapcsolatáról, miben kérnek a jövőben segítséget a pártonkivüliekkel egyaránt egyéni és csoportos beszélgetések során megtárgyalják, mi a véleményük a pártszervezet és a dolgozók kapcsolatáról, miben kérnek a jövőben segítséget a pártszervezettől, hol látnak hibákat, téves nézeteket. Milyen helyes, a jövőben is követendő gyakorlatot tapasztaltak. Mind ezek a vélemények, amelyeket a bizottságok tagjai alapos munkával gyűjtöttek össze, tükröződtek a taggyűlési referátumban és a hozzászólásokban.

A taggyűlést a nyílt, őszinte hang, a becsületes kommunista bírálat jellemezte. A leköszönő vezetőség erényeinek és hibáinak feltárása mellett határozottan megmutatta az utat, amelyen a könyvtár kommunistáinak haladnia kell, együttműködve a becsületes pártonkivüli dolgozókkal. Őszintén feltárták a nálunk még megtalálható jobb és baloldali torzításokat és azok leküzdésének módját. A taggyűlés határozatai is ezt a nyílt, őszinte állásfoglalást tükrözik.

A határozat többek között kimondja: "A pártszervezet, mint ideológiai intézmény pártszervezete tekintse fő feladatának, hogy a marxizmus-leninizmus világnézete a dolgozók körében uralkodóvá váljék. Következésképpen, nyílt elvi harcot folytasson az alapszervezet a még élő, téves, helytelen, a párt irányvonalától eltérő - nyílt és burkolt formában megjelenő - nézetekkel és megnyilvánulásokkal szemben."

"A tömegkapcsolat állandósítása érdekében a pártvezetőség foglalkoztassa továbbra is a választást előkészítő időszakban létrehozott munkabizottságokat. Az egyéni és csoportos beszélgetéseken felmerült kérdésekre térjenek vissza".

"A pártszervezet jobban építsen a politikai munkában a KISZ fiatalok lendületére, áldozatkészségére."

A határozat értelmében jobban kell érvényesíteni a szakszervezet politikai nevelő munkáját, fokozottabban kívánunk támaszkodni a szakszervezeti aktívákra.

"A taggyűlésnek a dolgozók összességét érintő határozatait - a párt szavát - rendszeresen eljuttatjuk az intézet valamennyi dolgozójához."

A felmerült problémák alapos megvitatása után került sor az új vezetőség és a kerületi párttertekezlet küldötteinél a megválasztására.

Titkár: Szóke Tiborné

Szervező titkár: Hont Péterné

Agitációs felelős: Kertész Pál

Oktatási felelős: Dénes Aladárné

Tömegszervezeti felelős: Uray Béla

A kerületi párttertekezlet küldöttei: Révész Ferenc és Szóke Tiborné

Az MSZMP VII. kongresszusa irányelvei, a taggyűlés határozatainak végrehajtása képezik a pártszervezet további munkájának alapját. A feladatokkal kapcsolatban úgy véljük, szükséges leszögezni azt, hogy a helytelen nézetek ellen és nem e nézetek hordozóival kell harcolni, tehát az egyes emberek tudatában még kisebb nagyobb mértékben élő hibás nézetek legyőzéseért kell küzdeni. Feladataink végrehajtásában nagy mértékben kívánunk támaszkodni a szocializmust építő munkatársainkra. Csakis a szoros együttműködés teremtheti meg a kölcsönös bizalom légkörét, amely elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy könyvtárunk maradéktalanul láthassa el a szocializmus építésében rá háruló feladatokat.

MSZMP alapszervezet vezetősége.

A K.H. üdvözli az új pártvezetőséget és biztosítja, hogy a maga módján mindenben segítségére lesz munkájában. A szerkesztőség ez úton is arra kéri az új pártvezetőség tagjait, hogy ők is segítsék a K.H.-ot minél több cikkel és bírálattal.

A Közalkalmazottak Szakszervezete vezetőségének határozata alapján bizalmi tanfolyamot tartottunk a könyvtárban is. Az első előadást Marót Miklós a budapesti választmány tagja tartotta a szakszervezeti mozgalom, ezen belül a közalkalmazottak szervezkedésének történetéről és a bizalmiak feladatairól a legújabb SZOT határozatok alapján.

A második előadáson Révész Ferenc igazgató beszélt a könyvtár előtt álló legfontosabb feladatokról és Uray Béla az MSZMP alapszervezetének vezetőségi tagja a bizalmiak politikai nevelő munkáját vázolta.

A bizalmiak nagy érdeklődéssel hallgatták a tanfolyamot és a vitán is élénken résztvettek.

UJABB KÜLFÖLDI SZERZEMÉNYEINK

/Válogatás/

STEIN, JESS: The modern library dictionary. New York, Random, 1959. [4], 636 p.

18.5 cm /Modern library/

8-45146

K 4200/75

A handbook for travellers in India, Pakistan, Burma and Ceylon. Ed. by A.C. Lothian. [1955.] 18. [compl. and rev.] ed. London, Murray, 1959. CII, 632 p. 18 térk. 1 térk.-mell. 18.5 cm.

8-44851

Enciclopedia universale dell'arte. Ill. Roma, Ist. per la Collab. Culturale, 1958-. Vol. 1-. 30.5 cm.

4-2510

K 7000/21

Eddig 1-2.k. érkezett meg. Gazdagon illusztrált mű.

Enciclopedia dello spettacolo. Ill. Roma, Le Maschere, 1954-. [Vol.] 1-. 28.5 cm.

4-2511

K 7920/10

Eddig 1-5.k. érkezett meg. Gazdagon illusztrált színház és filmtört.-i mű.

MIHAJLOV, A': Mihail Vaszil'evics Neszterov, Zsizn' i tvorcseszto. [Ill.] Moszkva, Szov. Hudozsnik, 1958. 491, [5] p. 16 t. 30.5 cm.

Bibliogr. p. 487-488.

M.V. Neszterov festőművész életét és műveit bemutató könyv.

4-2506

LENIN, V.I.: Szocsinenija. 3. izd. perepecs bez izmen. szo 2... izd. pod. red. L.B. Kamenéva. Leningrad, Partizdat, 1929/35. Tom 1-30. 28.5 cm.

Könyvészeti ritkaság. A kutatómunkát megkönnyíti. A forrásmunkák többsége a harmadik kiadásra hivatkozik.

A felsorolt műveken kívül még kb. 1000 új külföldi szerzeményünkről számol be a sajtó alatt lévő UKSZ!

Kamuthy krónikája

melybenn elmondá észrevételeit mindenféle emberekről, meg mindenféle szokásokról.

K.F.

Már jó ideje az bibliotékábann tartózkodék. Többször ujula már az hold, a szép tavasz is nyárba hevüle, majd szép színes őszbe csavaroda, de én annyira ittfelejtém magamat, hogy alig is tolakoda elmémbe, az égi mezőkre való visszatérésnek gondolata. Az bibliotékábann már egészen otthon valék és meg is ösmerkedék annak valamennyi lakóival. Nem annyira tsodálkozással, mint inkább figyelemmel tekinték körül, mer' szándékom vala, hogy minden látottakról, meg hallottakról bőséggel beszámolok majdan későbbi visszatérésem után. Engedelmmökkal elmondok itten néhány apró furtsaságokat, amelyek megragadák figyelmemet;

Előbben azt emliteném, hogy föltünően meghitványulának testyükben az emberek. Az jó kelevézeket, kopjátot meg, lándsákot tsak örözni láttam, de nem művelték az jó fegyverek forgatását. Bajvivás helyett is inkább ülnek hüdös barlangokbann, s ottan a törökök italját a koffit szürcsölik. A pennát forgatik serényen, s ami jó királyunk idejében a véznák, meg hitványtestüek tudománya vala, azt itt mind tsinálják. Megösmertem olyan bibliotekárust is, aki a kelletténél is többet ira. Tengernél is nagyobb reginbe kezde, hogy annak tsak eleje van, de hátsó fele nintsen, mer az belevész az örök időkbe. A mű hossza már eléré a háromezer pergamenlapokat, de mily tsékélység ez ha ama végtelen mindensig jöve elmémbe, amelyet mind belé akar jegyezni könyvébe az jó ember. Ilyen nagy sokaságát az betüknek még Csezmicel János mester sem irá le, de meg Ugelotti mester is tsak ámuldozna, ha látná, hogy a szép tükörös irás helyett milyen szörnyüsiges margó nélküli telerótt papiruszok azok. Eme bibliotekárusnak betüróvó készséginél tsak étvágya vala nagyobb. Mindenféle ételeknek oly sokaságát tudá befogadni, hogy az betsülettyire lenne még az Árpád fejedelmünk korából támadott vitézeknek is, akik pedig két ürücombot vagy egy bornyuhátat ültőben temetének magokbann, a kupát is sürien emelgetve hozzája.

Beszélik, hogy ama derék férfiu nagy károkot tett vala az fehirnépekben /-amint azt erejibenn levő Sámson tevé az filiszteusasszonoknál-/ de mostan már tsak festett képekben örözni emléköket, mindenkorra intó példaként, hogy így

Nesane ez világi öröök es tsak jó, vagy rossz emlékké

Szép bensőre vall ama igyekezete, amely az háborodottak gyámolítására irányul. Nem tudom van-é az elméjökben hibásoknak védőszentjök, mer'ha nintsen, ugy eme bibliotekáros sok reménységgel pályázhat a nagy tisztessigre.

A ló túl, meg a rideg élettől elszokott embereket sok kórok kinezik. A mi időnkben is valának nyavalyák, de jobbára tsak hasfájás, meg mellybetegség. Ritkán vala az vitézeknek tsak fejbajok. Akkor a mellybetegséget jó füvek párájának beszívásával gyógyíták, a hasfájásra is meglelek az téjákat. Azon embereknek pedig, akiknek fejük vala beteg, koponyájukat furák meg. Mely nagy változásokonn méne által az régi világ óta az gyógyítások tudományja. A téjákat itten már tsak ételként fogyasztik, de attul nem is ágaskodik ám az vitézsig bennök. A hasfájást pedig ugy gyógyíták, hogy az borbély megvági hason, aztán több napokonn köröszttül az alsó gigáján által interpolálják belé az vékony ételeket, téjákat, meg más lőréket. Az ilyen fordított táplálkozástul előfordula az is, hogy szegin beteg tsak fertálynap mulásával veszi észbe, hogy ételibe az édesítőt feledék belétenni. A koponyák furása nem szokások már. A furások azér még nem multak el divatjukból, tsak épen, hogy nem a háborodottakat furik gyógyulásig, hanem az épeket háborodásig. Sokan is vannak az háborodottak, de azokat nem különitik el, hanem ottan élnek, s dolgozgatnak az ü logikájok szerént, ami nekik leginkább tetszik. Az nagyságos direktor uram nagy fáradtságokkal igyekezik zabolázni a sok nehéz embereket. Az betegek mindenféle szokása közül tsak egyet emlitenék meg, azt, hogy többek a magok igazságát másokra akarik erőltetni. Ebből viszályok keletkezének, de azér kardot nem rántának, tsak legfőnebb is az betőirő masinát próbálják egymáshon hajéntani. De ettül sem hala meg senki is, mer'nintsen nagy erejük az nehéz masina hajéntásához. Hej, bezzeg az régi időnkben Szent Gallennél is lakmározás közben marhalábszártsonताल, tsak ugy tréfából agyonhajéntának két szerzetest, de ezek az bibliotekárosok még az tréfát sem ösmerik.

Mielőtt még soraimot bézárnám már tsak azt emliteném meg, hogy mint az édesvizi moszat elburjánza az spionság. Az mi időnkben is valának spionok, de azok mindig tsak az ellenség dolgait, erejít, meg szándékait fülelek. Ha őket megfogák, hát fejöket szépen le is üték, okulásul és ijesztésül azon gyengelelkűeknek, akik a kísértésnek nehezen bírnak ellene szegülni. Azt beszélük, hogy az egyik embernek az vala szokása, hogy fülét erőssen a falra tapasztá. Magam is hamar észrehevém eme /kétségtelenül a mi időnkben még nem lévő/ szokását. Szememet sokáig tartám rajta, majd amikor észbevevé figyelésemet inte, hogy hallgassam tsak én is. Röstelkedve, de odatevém fületem az falhon, mer'tudám azt is, hogy nem jó dolog ellenkezni az efélékkel. Egy darab ideig tsak hallgaték, majd feléje mondám, hogy, "én nem hallok semmit is." "Ez az-felele ő- és ez így megyen napról napra."

Nagyon tsudálkozték, de azt, hogy minek fülel, ha nem hall semmit is - már nem merém megkérdezni tőle.

Idesorolhatnám még minden szokásokat, meg élettyük sok furtsaságát, de nem tehetem mostann, mer' arrul szeretnék beszélni, hogyan is esett vala az prágai portyázás, amelyre magam is elmenék, hogy láthatnám még egyszer az szép várost, ahol oly sokszor fordulék meg mint Mátyás királyunk hív szolgálója.

Krónikás

OKTÓBER hó 2-án 1/2 6 órakor ünnepi esemény színhelye volt a 2.sz. könyvtár olvasóterme. Dr. Germanus Gyula egyetemi tanár, a híres arab-orientalista tartott előadást "Ezer-egy éjszaka meséi" címmel. Már öt óra előtt gyülekezett a közönség és mikor Germanus tanár megérkezett, már állóhely sem volt a 200 főnyi közönség részére. A világhírű tudós és egyben kitűnő előadó érdekes előadását mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a nagyszámu közönség.

Témája: az Ezeregyéjszaka meséi, illetve keletkezése volt. A hallgatóság elé varázsolta Kelet csodálatba ejtő szépségeit és misztikumát, szinte élővé téve a mesék alakjait. Beleszóttte saját élményeit melyeket, mint az egyetlen európai ember, aki még a szentélybe is bejuthatott, - végigélt.

Bár soha egyetlen általunk rendezett előadásnak nem volt ilyen átütő sikere, sajnos a szervezésbe hiba csuszott.

Hiba volt, hogy nem tudtuk a cca. 200-embert megfelelően elhelyezni s akik nem tudtak bejutni jogosan méltatlanokdtek. Nem számítottunk azonban arra, hogy az egyetemről jelzett 6-8 hallgató helyett 20-an és a professzor volt növendékei is megjelennek.

A szervezési hibát leszámítva, a könyvtári munkának propaganda szempontból siker volt. Néhányan azonnal, többen pedig a közeli napokra ígérték beiratkozásukat.

• Még e hónapban újabb előadásra kés zül a 2.sz. könyvtár. Október 16-án Pallós Emil főiskolai docens "Holdrakéta" címmel tart előadást. Reméljük, ez az előadás is sok érdeklődőt vonz könyvtárunkba.

T E R V E Z E T

a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár dolgozóinak továbbképzésére
az 1959-1960. oktatási évre.

Szakoktatásunk eredményessége érdekében kikértük a pártvezetőség véleményét, valamint egyéni megbeszéléseket folytattunk több könyvtárvezetővel, könyvtárossal és az elmúlt évi természettudományos tanfolyam hallgatóival rendezett értekezleten megvitattuk annak tapasztalatait.

A szakoktatásban résztvesz az intézetvezető, illetve osztályvezető megítélésétől függően minden dolgozó, akinek munkájához az előadáson vagy foglalkozáson való részvétel szükséges, illetve hasznos. /Kivételt képezhetnek az állami oktatásban résztvevő dolgozók./ A közös művelődési előadásokon való részvétel minden dolgozó részére kötelező.

A szakoktatás időtartama 1959 októbertől 1960 júniusig, illetve a kétéves tanfolyamok esetében folytatólag 1960 októbertől 1961 júniusig.

I.

Közös művelődési előadások.

/havonta egyszer, szerdán/

okt.7. /Kivételesen szombaton/ Marxizmus és népiesség, haza és hazafiasság.

" végén a Párt harca a Horthy-fasizmus idején.

nov. Nyelv, stílus, fordítás.

dec. Nagy gondolkodók a vallásról.

jan. A MSZMP kongresszusa anyagából.

febr. Humanizmus, erőszak, liberálizmus.

márc. A felszabadulás 15. évfordulója.

ápr. A 20. század képzőművészeti törekvései.

máj. A 20. század zenéje.

jun. A magyarországi könyvtárügy.

II.

Tanfolyamok

/szombatonként 1/2 9- 1/2 12/

1. A marxizmus-leninizmus kérdései /kétéves/

1. évfolyam.

1. okt.31. A társadalom fejlődésének törvényei, az osztály keletkezése, az osztályharc szerepe a társadalom fejlődésében. Osztályharc a kapitalizmus előtti társadalmakban.

2. nov.28. A proletariátus osztályharca és annak formái a kapitalizmusban. A marxizmus-leninizmus tanítása a forradalomról. A szocialista forradalom. Az osztályharc tartalma és formái a proletárdiktatura időszakában.
3. jan.23. A magyar munkásosztály harca a felszabadulásért és a proletárdiktaturáért. Az osztályharc alakulása hazánkban a proletárdiktatura megvalósítása után. Feladataink az osztályharc területén.
4. febr.20. Az államról szóló marxista-leninista tanítások. A kapitalista állam. A proletariátus viszonya a burzsoá államhoz.
5. márc.19. A proletariátus diktaturája - az állam új típusa. A proletárdiktatura feladatai és mechanizmusa. Népi demokráciánk a proletárdiktatura állama.
6. ápr.30. Feladataink a proletárdiktatura erősítésében. A párt vezető szerepének erősítése, a tanácsok és az államhatalom erősítése.
7. máj.28. A MSZMP kongresszusának anyaga.
8. jun.25. " " "

2. évfolyam.

A pártról szóló kérdések.

A szocializmus építésének kérdései.

/A II. évfolyam anyagának bontását és részletezését a pártoktatási anyag megjelenése után készítjük el./

Irodalom a MSZMP marxizmus-leninizmus kérdései tanfolyam számára készített kiadvány.

A foglalkozások havonta egyszer, szombat reggel 1/2 9-től tartandó konferenciák formájában történne.

2. Természettudományos előadás-sorozat /kétéves/

1. évfolyam

1. okt.10. A Naprendszer és az égi mechanika problémái.
Előadó: dr. Kulin György
2. okt.24. A bolygó kutatás újabb eredményei.
Előadó: ifj. Bartha Lajos
3. nov.14. A csillagok fizikai tulajdonságai.
Előadó: Almár Iván
4. nov.21. Csillagrendszerek; a világmindenség szerkezete.
Előadó: Gauser Károly
5. dec.5. A modern kozmogonia problémái.
Előadó: Róka Gedeon

6. dec.19. A nemzetközi geofizikai együttműködés feladatai és eredményei.
Előadó: Egyed László vagy dr. Bartha György
7. jan.16. A föld kialakulása és fejlődése.
Előadó: Kritsói Miklós
8. jan.30. A föld nyersanyagkészlete.
Előadó:
9. febr.13. Magyarország földtani kialakulása.
Előadó: Végh Lászlóné egyet. adjunktus
10. febr.27. Magyarország hasznosítható ásványi nyersanyagai.
Előadó: dr. Jantsky Béla
11. márc.12. Az élet keletkezése - az élet építőkövei.
Előadó: dr. Kontra György
12. márc.26. A megvalósult darwinizmus - az élővilág fejlődésének története.
Előadó: dr. Boross István
13. ápr.9. Szaporodás az élők világában.
Előadó: dr. Donáth Tibor
14. ápr.23. Az ősember elődei - az ősember élete.
Előadó: dr. Nemeskéri János
15. máj.7. Az emberi agy működése - újabb kutatások az idegrendszer területén.
Előadó: dr. Ádám György
16. máj.21. Sugárzások a természetben.
Előadó: dr. Várterész Vilmos
17. jun.4. Tér és idő.
Előadó: dr. Marx György
18. jun.18. A fizika nagy felfedezései a 19. században - a fizika forradalma.
Előadó:

II. évfolyam

1. Mi a kvantumelmélet? Előadó: Fáy Gyula
2. Mi a relativitáselmélet? " Abonyi Iván
3. Atomok, molekulák. " dr. Erdély-Gruz Tibor
4. Elemi részek. " dr. Marx György
5. Az atommag átalakítása, atom-
máglyák, mesterségesen előállított
elemek. Előadó: Kiss Dezső
6. Anyag - antianyag. " Szabó János
7. Hol tart a világ és Magyarország energiatermelése?
Előadó: Havas Béla

8. Egy korszerű gépgyár. Előadó: Zentay Béla
9. Az ipari nyersanyagok változása az utolsó száz évben.
Előadó: dr. Bán Tamás
10. Az atomenergia békés felhasználása.
Előadó: Fóthy Ernő
11. A ma közlekedése. " dr. Csanády György
12. A műanyagok. " Zincz Béla
13. A modern vegyi nagyipar. " dr. Polinszky Károly
14. Automatika - kibernetika. " dr. Kovács Károly Pál
15. Technika és mezőgazdaság. " dr. Knoll Imre
16. A rakétatechnika. "
17. Befejező előadás. "

A természettudományos tanfolyam előadásai általában kéthetenként szombaton 1/2 9 - 11-ig tartanak.

3. Marxista-leninista irodalomesztétika tanfolyam./kétéves/

1. évfolyam

A marxista esztétika problémái.

1. okt.17. Marx és Engels esztétikai programja /előadás/
2. okt.31. A művészet felépítményjellege és a műalkotások maradáóságának magyarázata. A termelés és a művészet egyenlőtlen fejlődésének elve Marxnál és a revizionistáknál. /előadás/
3. nov.28. A realizmus diadala Balzac műveiben. /Előadás és konferencia/
4. dec.12. A forradalmi tragédia problémája /Előadás
Lassalle, Schiller, Shakespeare és a Magyar drámairodalom alkotásai anyagából/
5. jan.9. A II. Internationale esztétikusainak működése /Mehring, Plehanov/ /Előadás és konferencia/
6. febr.6. Lenin esztétikai programja: I. A tükrözésselmet, a realizmus, a pártosság problémája /Konferencia/
7. márc.5. Lenin esztétikai programja: II. A forradalmi demokráciák, Tolsztoj értékelése, a mensevizmus és baloldali szubjektivizmus bírálata. A két kultúra elve és a nemzeti hagyományok értékelésének kérdései. /Előadás és konferencia. A magyar irodalom ujkeletü legendái; Jókai, Kemény, Nyugat nemzedék, stb. anyagából/
8. ápr.2. Lukács György esztétikai munkásságának megítélése s a Lukácsot illető bírálatok /Előadás és konferencia/
9. máj.14. Révai József esztétikai munkássága: a nagy magyar líra marxista-leninista értékelése /Konferencia Révainak Kölcseyről, Petőfiről, Adyról és József Attiláról szóló tanulmányai alapján/

10. jun.11. A szocialista realizmus esztétikai problémái.
/Előadás és konferencia irodalmi kritikánk
irányzatairól/

2. évfolyam

Irodalmi problémák

1. A magyar irodalom történetének fő vonalai /Előadás/
2. A felszabadulás utáni irodalom irányzatai /Konferencia a tézisek alapján/
3. A népi írók kérdése. Németh László regényei és kritikai munkássága /Konferencia/
4. Az urbánus írók kérdése. A Nyugat, a polgári esztétika és kritika rehabilitálásának bírálata. /Előadás és konferencia/
5. Az ellenforradalom művészi ábrázolásának kérdései /Konferencia/
6. Szabó Magda regényei és az értelmiség problémája /Előadás és konferencia/
7. A modernista irányzatok és a realizmus a mai világirodalomban /Előadás és konferenciák Dürrenmatt, Brecht, stb. művei anyagából/
8. A szocialista realizmus reprezentánsai /Konferenciák Gorkij, Fegyin, Nexö, Aragon, József Attila életműve anyagából/

A foglalkozások havonta egyszer, szombaton 1/2 9-től tartandó előadások és konferenciák formájában történnek. Konferenciavezető: Forgács László.

A tanfolyamok szombatonként 1/2 9- 1/2 12-ig tartanak. Időbeosztásuk lehetővé teszi egy-két elkerülhetetlen egyezést kivéve, hogy a másik tanfolyam, előadássorozat hallgatói is résztvehessenek az őket érdeklő foglalkozásokon.

4. Nyelvtanfolyamok. /szombatonként 1/2 12- 1/2 2/

A felsoroltak alapján a szombat délelőttök oktatási időrendje a következőképen alakul:

okt.3.	/Kivételesen szakoktatás/	
" 10.	Természettudományos tanfolyam.	1.
" 17.	Esztétika.	1.
" 24.	Természettudományos tanfolyam.	2.
" 31.	Esztétika. 2.	Marxizmus 1.
nov.7.	-	
" 14.	Természettudományos tanfolyam.	3.
" 21.	"	4.

nov.28.	Esztétika. 3.	Marxizmus 2.
dec.5.	Természettudományos tanfolyam. 5.	
dec.12.	Esztétika. 4.	
dec.19.	Természettudományos tanfolyam. 6.	
" 26.	-	
jan. 2.	-	
" 9.	Esztétika. 5.	
" 16.	Természettudományos tanfolyam. 7.	
" 23.	Marxizmus. 3.	
" 30.	Természettudományos tanfolyam. 8.	
febr.6.	Esztétika. 6.	
" 13.	Természettudományos tanfolyam. 9.	
" 20.	Marxizmus. 4.	
" 27.	Természettudományos tanfolyam. 10.	
márc.5.	Esztétika. 7.	
" 12.	Természettudományos tanfolyam. 11.	
" 19.	Marxizmus. 5.	
" 26.	Természettudományos tanfolyam. 12.	
ápr.2.	Esztétika. 8.	
" 9.	Természettudományos tanfolyam. 13.	
" 23.	Természettudományos tanfolyam. 14.	
" 30.	Marxizmus.6.	
máj.7.	Természettudományos tanfolyam. 15.	
" 14.	Esztétika. 9.	
" 21.	Természettudományos tanfolyam. 16.	
" 28.	Marxizmus. 7.	
jun.4.	Természettudományos tanfolyam. 17.	
" 11.	Természettudományos tanfolyam. 18.	
" 25.	Marxizmus. 8.	

5. Központi raktárkezelők tanfolyama

/Időpontja kéthetenként szerda 1-1/2 3/

A többkötetes művek megjelenési formái, sorozatok /a tava-
lyi anyag átisméltése/

Szakrendben felállított gyűjtemények helyszámozása. A deci-
mális rendszer alapjainak átisméltése.

A decimális rendszer fontosabb alosztásainak átisméltése.

A "Budapest gyűjtemény" helyszámrendjének elvei. Gyakorlat
a gyűjtemény könyveivel.

A kézikönyvtár helyszámrendjének elvei. Gyakorlat a gyűj-
temény könyveivel.

A "Röpirat" és a "Pamflet" gyűjtemény helyszámrendjének
alapjai. Gyakorlat a röpiratokkal.

Összefoglalás a szakrendben felállított gyűjtemények hely-
számrendjéről.

A könyvek nagyságrendi megkülönböztetése. A különböző formátumok megkülönböztetésének módjai. Haránt könyvek, leporellók, táblák, mellékletek, stb.

A könyvvédelem kérdései: kötés, tékázás, elhelyezés, takarítás. A könyv ellenségei, stb.

Látogatás a Központi Szeminárium könyvtárában /régi könyvelhelyezés/ és az Egyetemi Könyvtárban /egy hasonló raktár problémái/.

6. Vetítógépkezelői tanfolyam. /Munkaidőn kívül/

Intézetünknek keskenyfilm-vetítógépe van, amelyet - a szükségletnek megfelelően - a kerületi könyvtárak rendelkezésére bocsát. A gép kikölcsönzése elsősorban ahhoz a feltételhez van kötve, hogy a könyvtár valamelyik dolgozója értsen a gép kezeléséhez. A tanfolyam 3-4 kétórás, gyakorlattal egybekötött előadást jelent.

7. Könyvtárirási tanfolyam. /Munkaidőn kívül/

A jelentkezők megtanulják azt az írásformát, amelynek segítségével feliratokat, plakátokat, stb. tudnak készíteni. Ezenkívül - írógép hiányában - számos könyvtári szükségletet szakszerűen megoldani. A tanfolyam kb. heti egy órában 8 hétig tart.

III.

Speciális jellegű oktatás.

Tematikáját a szakirodalom rendszeres olvasása, tanulmányozása és megvitatása képezi.

IV.

A könyvtárosok /csak érettségivel rendelkezők/ kétéves levelező oktatása és az un. könyvtárostanulók képzése ugyan- csak intézetünk feladata lesz már ebben az oktatási évadban.

Kerületi Könyvtárak Osztálya

A szerkesztésért és kiadásért Révész Ferenc igazgató felel.
Budapest, Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár sokszorosítása.
Szerkeszti és kiadja a Tájékoztató és Kulturális Osztály.

OLVASTA MÁR?...

- LIEBNER JÁNOS:** Szabadtéri játékok Szegeden. Beszámoló a több mint huszesztendősz szünet után ismét életre ébresztett nagysikerű előadásokról.
Kartárs, 1959.9.sz. szept. 469-472 old.
- HRUSCSOV:** A békés egymás mellett élésről. A Foreign Affairs c. amerikai folyóirat közölte a nevezetes cikket, amelyet Hruscsov elvtárs az amerikai szerkesztőség felkérésére írt.
Nemzetközi Szemle, 1959. 10.sz. október. 1-15 old.
- KLEIN WOODY:** New York nyomornegyedeiben laktam. A New York World Telegram munkatársa egy hónapig élt New York nyomornegyedeiben.
Nemzetközi Szemle, 1959.10.sz.október.74-87 old.
- SHIELDS ART:** Az amerikai vezérkar és a pénnmágnások frigye. A nyugalmazott amerikai tábornokok a nagytőke üzletszerzői és ügynökei a Pentagonban.
Nemzetközi Szemle, 1959.10.sz.október. 70-73 old.
- FÁY ÁRPÁD:** 75 éves az Operaház. Ill.
Élet és Irodalom, 1959. 40.sz. október 2.10. old.
- URBÁN ALADÁR:** Batthyány Lajos. Az első magyar miniszterelnök kivégzésének 110. évfordulójára. Ill.
Élet és Tudomány. 1959. 41.sz. október 4. 1283-1287 old.
- KÓRÓDI JÓZSEF:** Mi van a "Köztársaság asztalán"? Ill. Utazás a 10 éves NDK-ban.
- FAULKNER WILLIAM:** Egy fekete, pantalone. /Egy amerikai négerről szól/
Nagyvilág, 1959. 9. p.1286-1299.
- VENTURI MARCELLO:** Germán vakáció.
Nagyvilág, 1959. 9. p.1334-1356.
- SOLTÉSZ GÁSPÁR:** Kínai utijegyzetek.
Nagyvilág, 1959. 9. p.1368-1376.
- VAS ISTVÁN:** Angliai utazás.
Nagyvilág, 1959. 9. p.1377-1393.
-